

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 11. europaudvalgsmøde

Mødedato: fredag den 29. november 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Dagsorden

Den 26. november 2024

- L
1. Samråd med erhvervsministeren vedr. samrådsspørgsmål C og D om komitésag om told på elbiler
 - EUU alm. del (20241) – Samrådsspørgsmål C
 - EUU alm. del (20241) – Samrådsspørgsmål D
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 117 (kommenteret dagsorden)
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 10 (notat om komitésag om told på elbiler)
 2. Rådsmøde nr. 4064 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse) den 2. december 2024
Forelæggelse ved beskæftigelsesministeren
 - Rådsmøde 4064 – Bilag 5 (samlenotat vedr. beskæftigelsesdelen)
 - Rådsmøde 4064 – Bilag 3 (samlenotat vedr. pkt. 3 (forelægges ikke mundtligt))
 - Rådsmøde 4064 – Bilag 4 (samlenotat vedr. pkt. 7 (forelægges ikke mundtligt))
 - Rådsmøde 4064 – Bilag 2 (samlenotat vedr. pkt. 8 og 9 (forelægges ikke mundtligt))
 - EUU alm. del (20241) – Bilag 118 (kommenteret dagsorden)

- FO 3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tilpasning af reglerne om civilretligt ansvar uden for kontraktforhold til kunstig intelligens (Direktivet om AI-ansvar)
Forelæggelse ved ministeren for digitalisering
– *Nyt forhandlingsoplæg*
KOM (2022) 0496
KOM (2022) 0496 – Bilag 2 (samlenotat)
KOM (2022) 0496 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)
EUU alm. del (20241) – Bilag 118 (kommenteret dagsorden)
KOM (2022) 0496 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer
4. Rådsmøde nr. 4065 (transport, telekommunikation og energi – telekommunikation) den 6. december 2024
Forelæggelse ved ministeren for digitalisering
Rådsmøde 4065 – Bilag 2 (samlenotat)
EUU alm. del (20241) – Bilag 118 (kommenteret dagsorden)
- L 5. Deltagelse i Følgegruppen for JPSG-mødet den 23.-24. februar 2025
- L 6. Eventuelt

Der vedlægges foreløbige oversigter over de under punkterne 2 og 4 nævnte møder.

Praktiske oplysninger:

Hvor intet andet er angivet, afholdes Europaudvalgets ordinære møder for åbne døre. Tilmelding for tilhørere skal ske *senest kl. 12.00 dagen inden mødet* ved Europaudvalgets sekretariat (europaudvalget@ft.dk; tlf. +45 33 37 36 10). Der vil være pladsbegrænsning.

Anvendte forkortelser:

FO =Forhandlingsoplæg

L =Lukket behandling

Rådsmøde nr. 4064 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse og socialdelen) den 2. december 2024

1. Direktiv om forbedring og håndhævelse af praktikanters arbejdsvilkår og om bekæmpelse af almindelige ansættelsesforhold, der er camoufleret som praktikophold ("praktikdirektivet")
 - *Generel indstilling*KOM (2024) 0132
EUU alm. del (20241) – Bilag 13 (udvalgsmødereferat side 24 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 20/9-24)

2. Det Europæiske Semester 2025
 - *Politisk drøftelse/Præsentation ved komitéformænd/Godkendelse/Vedtagelse*

- * 3. Politisk drøftelse om løsninger på demografiske udfordringer: støtte til forældre og forløsning af potentialet i unge og ældre generationer
 - *Politisk drøftelse*

4. Rådshenstilling om en styrket kvalitetsramme for praktikophold
 - *Fremskridtsrapport*KOM (2024) 0133
EUU alm. del (20231) – Bilag 649 (udvalgsmødereferat side 41, senest behandlet i EUU 7/6-24)

5. Rådskonklusioner om mangel på arbejdskraft og færdigheder i EU: mobilisering af uudnyttet arbejdskraftpotentiale i Den Europæiske Union
 - *Godkendelse*

6. Rådskonklusioner om social inklusion af personer med handicap gennem beskæftigelse, rimelig tilpasning og rehabilitering
 - *Godkendelse*

- * 7. Rådskonklusioner om at forbedre adgang til services for at reducere territorielle uligheder for at promovere social inklusion
 - *Godkendelse*

- * 8. Rådskonklusioner om sikring af balance mellem arbejdsliv og privatliv og ligestilling mellem kønnene for alle generationer i forbindelse med demografiske udfordringer
 - *Godkendelse*

- * 9. Rådskonklusioner om styrkelse af kvinder og pigers mentale helbred ved at fremme ligestilling*
 - *Godkendelse*
- 10. Eventuelt
- 11. Siden sidst
 - a) Dansk eventuelt-punkt om non-paper om fri og fair bevægelighed
 - b) Forventninger til EU-Kommissionens prioriteter på Beskæftigelsesministeriets område

Punkterne 1, 4, 5, 6 og 10 er Beskæftigelsesministeriets ressort. Punkt 2 er delt ressort mellem Beskæftigelsesministeriet og Social- og Boligministeriet. Punkt 3 er Ældreministeriets ressort. Punkt 7 er Social- og Boligministeriets ressort. Punkterne 8 og 9 er Miljø- og Ligestillingsministeriets ressort.

* Dagsordenspunktet forelægges ikke mundtligt.

Rådsmøde nr. 4065 (transport, telekommunikation og energi – telekommunikation) den 6. december 2024

1. Rådskonklusioner om det fremtidige mandat for EU's agentur for cybersikkerhed
 - *Vedtagelse*

2. Rådskonklusioner om fremtidens telekommunikation baseret på Kommissionens hvidbog "Hvordan håndteres Europas behov for digital infrastruktur?"
 - *Vedtagelse*
 - KOM (2024) 0081

3. Politisk drøftelse af det digitale politikprogram
 - *Politisk drøftelse*
 - KOM (2024) 0260

4. Eventuelt

5. Siden sidst

Dagsordenspunkt 1 hører under Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs ressort.
Dagsordenspunkterne 2 og 3 hører under Digitaliseringsministeriets ressort.

Europaudvalget

Referat af 11. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 29. november 2024

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Brigitte Klintskov Jerkel (KF), formand, Henrik Møller (S), næstformand, Thorkild Holmboe-Hay (S), Christian Friis Bach (V), Karin Liltorp (M), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Dina Raabjerg (Det Konservative Folkeparti), Søren Søndergaard (EL), Martin Lidegaard (RV) og Theresa Scavenius (UFG).

Desuden deltog: Erhvervsminister Morten Bødskov, beskæftigelsesminister Ane Halsboe-Jørgensen og minister for digitalisering Caroline Stage

L Punkt 1. Samråd med erhvervsministeren vedr. samrådsspørgsmål C og D om komitésag om told på elbiler

EUU alm. del (20241) – Samrådsspørgsmål C

EUU alm. del (20241) – Samrådsspørgsmål D

EUU alm. del (20241) – Bilag 117 (kommenteret dagsorden)

EUU alm. del (20241) – Bilag 10 (notat om komitésag om told på elbiler)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 4064 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – beskæftigelse) den 2. december 2024

- Rådsmøde 4064 – Bilag 5 (sammenotat vedr. beskæftigelsesdelen)
- Rådsmøde 4064 – Bilag 3 (sammenotat vedr. pkt. 3 (forelægges ikke mundtligt))
- Rådsmøde 4064 – Bilag 4 (sammenotat vedr. pkt. 7 (forelægges ikke mundtligt))
- Rådsmøde 4064 – Bilag 2 (sammenotat vedr. pkt. 8 og 9 (forelægges ikke mundtligt))
- EUU alm. del (20241) – Bilag 118 (kommenteret dagsorden)

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Alle punkter forelægges til orientering.

1. Direktiv om forbedring og håndhævelse af praktikanter arbejdsvilkår og om bekæmpelse af almindelige ansættelsesforhold, der er camoufleret som praktikophold ("praktikdirektivet")

– *Generel indstilling*

KOM (2024) 0132

EUU alm. del (20241) – Bilag 13 (udvalgsmødereferat side 24 FO, forhandlingsoplæg forelagt EUU 20/9-24)

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Jeg forelagde forhandlingsoplæg i sagen den 20. september 2024.

Det ser ud til at blive vanskeligt at nå til vedtagelse af generel indstilling. Der er ikke på nuværende tidspunkt et kvalificeret flertal af medlemslande, som støtter forslaget.

Vi forventer, at der vil være en politisk drøftelse, hvor medlemslandene angiver, hvad der skal være omfattet af direktivet, og hvad der ikke skal. Vi har på den ene side en gruppe medlemslande, som mener, at forslaget er blevet for udvandet – primært fordi praktik som led i uddannelse og praktik som led i aktiv arbejdsmarkedspolitik er blevet undtaget fra direktivet. På den anden side er der en række medlemslande, som ønsker yderligere indsnævring af, hvilke praktikanter der vil være omfattet, og de vil være sikre på, at deres egne praktikordninger kan opretholdes.

Regeringen har hele tiden støttet formålet med direktivet. Praktikanter skal ikke kunne misbruges som billig arbejdskraft. Men samtidig har vi lagt afgørende vægt på, at praktik som led i formel uddannelse, som f.eks. praktik for tømrerlærlinge eller pædagogstuderende, ikke skal være omfattet af direktivet, og at de danske aktive arbejdsmarkedsordninger, som f.eks. løntilskud, skal kunne videreføres uændret. Der er ikke behov for nye regler for de praktikanter, der allerede er en del af velregulerede uddannelsessystemer, og hvor lønnen er aftalt i de kollektive overenskomster.

Herudover har det været en forudsætning for dansk opbakning, at forslaget respekterer den danske arbejdsmarkedsmodel. Det har vi også lagt afgørende vægt på.

Det ungarske formandskab har imødekommet danske ønsker. Med den nuværende tekst gælder direktivet kun for såkaldt praktik på det åbne marked. Det betyder, at teksten lever op til mandatet fra udvalget. Derfor er jeg parat til at stemme for den generelle indstilling.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

2. Det Europæiske Semester 2025

– *Politisk drøftelse/Præsentation ved komitéformænd/Godkendelse/Vedtagelse*

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Det ungarske formandskab har lagt op til en politisk drøftelse af prioriteter for social- og beskæftigelsespolitikken. Det skal ses i lyset af, at Kommissionen i 2025 forventes at fremsætte en ny handlingsplan for implementeringen af EU's sociale søjle. Søjlen indeholder 20 ikke-juridisk bindende principper for social- og beskæftigelsespolitikken, f.eks. principper om et sundt og sikkert arbejdsmiljø, livslang læring og social dialog.

Fra dansk side vil vi fremhæve, at EU-samarbejdet skaber merværdi flere steder. F.eks. kan skrapere krav til kemisk arbejdsmiljø være med til at sikre, at ingen bliver syge af at gå på arbejde. Samtidig kan det være med til at gøre dansk konkurrenceevne bedre på det europæiske marked, hvis EU-niveauet hæves til det danske niveau. Men det er vigtigt, at vi kun tænker i grænseoverskridende løsninger på grænseoverskridende problemer og husker, at store dele af social- og beskæftigelsespolitikken er national kompetence.

Formandskabet inviterer også til en drøftelse om det igangsatte pilotprojekt om implementering af EU-rammen for social konvergens, som jeg løbende har orienteret udvalget om.

Fra dansk side er vi af den holdning, at den nuværende balance mellem den sociale og økonomiske dimension i det europæiske semester er passende. Vi mener desuden, at det er for tidligt at gøre status for pilotprojektet. For os er det centralt, at vi kun tilføjer flere analysedimensioner til det eksisterende værktøj, hvis vi ved, at de tilføjer merværdi, og at merværdien opvejes i forhold til de øgede administrative byrder. Det vil jeg dele med mine kollegaer på rådsmødet. Det er dog vigtigt for mig at understrege, at der ikke lægges op til politisk stillingtagen til pilotprojektet på mødet.

Endelig lægger formandskabet op til vedtagelse af både de reviderede beskæftigelsesretningslinjer og hovedbudskaberne om implementeringen af henstillingen om individuelle læringskonti, som regeringen kan støtte.

* 3. Politisk drøftelse om løsninger på demografiske udfordringer: støtte til forældre og forløsning af potentialet i unge og ældre generationer

– *Politisk drøftelse*

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Rådshenstilling om en styrket kvalitetsramme for praktikophold

– *Fremskridtsrapport*

KOM (2024) 0133

EUU alm. del (20231) – Bilag 649 (udvalgsmødereferat side 41, senest behandlet i EUU 7/6-24)

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Rådshenstillingen om praktikophold er den anden del af praktikpakken.

Formålet er at opdatere og udvide den eksisterende kvalitetsramme for praktikophold fra 2014. Det gælder især i forhold til lærings- og uddannelsesindhold og arbejdsvilkår. I løbet af forhandlingerne har der været drøftelser af detaljeringsgraden, hvilke typer praktikker der skal omfattes, og koblingen til selve direktivet.

Regeringen støtter generelt op om formålet med henstillingen. Henstillingen er ikke bindende, men indeholder flere elementer, der allerede er en del af dansk lovgivning eller praksis på beskæftigelses- og uddannelsesområdet. Det kan med fordel udbredes til øvrige EU-medlemslande.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Rådskonklusioner om mangel på arbejdskraft og færdigheder i EU: mobilisering af uudnyttet arbejdskraftpotentiale i Den Europæiske Union

– *Godkendelse*

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Punktet er på dagsordenen til vedtagelse.

Rådskonklusionerne fokuserer især på at adressere arbejdsløse, deltidsansatte og underrepræsenterede grupper på arbejdsmarkedet. Det er særlig kvinder, unge, personer med handicap og ældre. Desuden fremhæves vigtigheden af at inddrage arbejdsmarkedets parter og fremme social dialog.

Konkret opfordrer rådskonklusionerne medlemslandene til

1. at fremme unges adgang til arbejdsmarkedet.
2. at adressere specifikke behov hos ældre.
3. at bekæmpe kønsstereotyper for at sikre kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet.
4. at sikre ordentlige arbejdsforhold.

Fra dansk side arbejder vi allerede med disse områder, bl.a. med reformen af kontanthjælpssystemet, vores nye aftale om ungeløft, øremærket orlov og arbejdsmiljøaftalen. Derudover har regeringen afsat penge til at styrke erhvervsuddannelserne, så vi sikrer de rette faglærte kompetencer til fremtidens arbejdsmarked.

Der har generelt været opbakning til rådskonklusionerne blandt EU's medlemslande, der har anerkendt, at manglen på arbejdskraft er et vigtigt problem.

I regeringen bakker vi op om dagsordenen, og derfor støtter vi rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

6. Rådskonklusioner om social inklusion af personer med handicap gennem beskæftigelse, rimelig tilpasning og rehabilitering

– *Godkendelse*

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Rådskonklusionerne fokuserer på beskæftigelse, rehabilitering og rimelige tilpasninger på arbejdspladsen. Det kan være midler til at fremme social inklusion af personer med handicap.

Rådskonklusionerne opfordrer medlemslandene til at understøtte fleksible arbejdsformer for mennesker med handicap. Det kan f.eks. være gennem fleksible arbejdstider, deltid, hjemmearbejde og personaliserede arbejdsvilkår. Det arbejder vi fra dansk side allerede med, bl.a. gennem ordninger med fleksjob, ressourceforløb og støtte til personlig assistance under uddannelse og beskæftigelse.

Derudover opfordrer rådskonklusionerne medlemslandene til at sætte nationale mål for at øge beskæftigelsen af personer med handicap og til at reducere forskellene i beskæftigelsesfrekvens for personer med og uden handicap. I den forbindelse vil jeg fremhæve, at vi lige nu samarbejder med Social- og Boligministeriet om en handlingsplan på området. Det er regeringens ambition at give endnu bedre muligheder for, at mennesker med handicap og kapacitet til at arbejde kan være en del af arbejdsfællesskabet.

I regeringen bakker vi helhjertet op om dagsordenen og støtter derfor også rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

* **7. Rådskonklusioner om at forbedre adgang til services for at reducere territorielle uligheder for at promovere social inklusion**

– *Godkendelse*

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

* **8. Rådskonklusioner om sikring af balance mellem arbejdsliv og privatliv og ligestilling mellem kønnene for alle generationer i forbindelse med demografiske udfordringer**

– *Godkendelse*

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

- * **9. Rådskonklusioner om styrkelse af kvinder og pigers mentale helbred ved at fremme ligestilling***
 - *Godkendelse*

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

11. Siden sidst

a) Dansk eventuelt-punkt om non-paper om fri og fair bevægelighed

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Vi har fra dansk side taget initiativ til et nonpaper om fri og fair bevægelighed gennem øget brug af digitale redskaber, som jeg vil præsentere på mødet.

Vi opfordrer Kommissionen til at fremme et europæisk digitalt socialsikringspas i hele EU. Det skal bidrage til korrekt udbetaling af sociale sikringsydelser til personer, der bevæger sig over grænserne i EU.

Samtidig foreslår vi, at Kommissionen undersøger muligheden for et europæisk id-kort, som kan bidrage til at sikre ordentlige løn- og arbejdsvilkår og styrke indsatsen mod social dumping. Det er meget vigtigt for mig, at vi sætter alle sejl ind for at bekæmpe social dumping. Regeringen har nedsat en arbejdsgruppe, der skal udforme modeller for et dansk id-kort. Vi skal selvfølgelig sikre, at vi får et godt samspil mellem en dansk løsning og en eventuel fremtidig europæisk løsning.

På rådsmødet vil vi opfordre til at tænke i løsninger på tværs. Det giver rigtig god mening for netop udenlandsk arbejdskraft.

Jeg forventer, at Kommissionen vil tage godt imod vores budskab. Derudover forventer jeg opbakning fra andre lande – ikke mindst de lande, som aktivt har ønsket at stå som medunderskrivere af papiret. Det er: Belgien, Finland, Grækenland, Kroatien, Nederlandene, Slovenien og Tyskland.

Jeg ser frem til at tale om fri og fair bevægelighed i EU med mine kolleger på rådsmødet. Jeg eftersender nonpaperet til udvalget til orientering.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

b) Forventninger til EU-Kommissionens prioriteter på Beskæftigelsesministeriets område

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Den nye Kommission tiltræder den 1. december 2024. Rumænske Roxana Minzatu bliver en af seks ledende næstformænd og får ansvar for bl.a. social- og beskæftigelsesområdet.

I beskæftigelseskommissærens portefølje vil handlingsplanen for den sociale søjle, pagten for social dialog og et initiativ under overskriften »Køreplan for kvalitetsjob« blive de primære milepæle på beskæftigelsesområdet.

Under rådsmødet har jeg også mulighed for et bilateralt møde med kommissæren, hvor jeg vil spørge mere ind til indholdet af Kommissionens planer på vores område og selvfølgelig minde om vigtigheden af at passe på vores gode nordiske arbejdsmarkedsmodeller.

Christian Friis Bach (V): I den forbindelse er det interessant, hvad der sker under det danske formandskab. Det kan være virkelig afgørende fremskridt eller initiativer, som Danmark kunne få lov til at stå i spidsen for. Har I en vurdering af det?

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen): Det arbejder vi selvfølgelig på – og det samlede danske prioriteringsoplæg. Men det er også en af prioriteterne fra dansk side.

FO Punkt 3. Europa-Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tilpasning af reglerne om civilretligt ansvar uden for kontraktforhold til kunstig intelligens (Direktivet om AI-ansvar)

– *Nyt forhandlingsoplæg*

KOM (2022) 0496

KOM (2022) 0496 – Bilag 2 (samlenotat)

KOM (2022) 0496 – Bilag 3 (notat om forhandlingsoplæg)

EUU alm. del (20241) – Bilag 118 (kommenteret dagsorden)

KOM (2022) 0496 – svar på spm. 1 om oversendelse af non-papers eller positionspapirer

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Forslaget blev stillet helt tilbage i september 2022, men forhandlingerne har ligget stille siden. Det skyldes, at man gerne ville afslutte forhandlingerne af kunstig intelligens-forordningen og produktansvarsdirektivet – to lovgivninger, der har stor sammenhæng til dette forslag.

Det ungarske EU-formandskab har nu rejst sagen igen. Derfor vil jeg søge mandat til de videre forhandlinger.

Forslagets indhold

Forslaget har til hensigt at harmonisere reglerne for ansvar ved skader forårsaget af kunstig intelligens. Intentionen er at sikre, at alle borgere i EU har adgang til retfærdig kompensation og ensartede vilkår på tværs af lande.

Forslaget kommer ikke på grund af konkrete sager, der viser et behov for nye regler, men sigter efter eventuelle problemer, der kan opstå i fremtiden. Forslaget vil indføre fælles EU-regler for bevisførelse i sager om skader forårsaget af kunstig intelligens. Det indeholder to centrale elementer.

Det første handler om bevisførelse ved domstole i sager om erstatningsansvar for skader forvoldt af kunstig intelligens. Her har forslaget til hensigt at gøre det lettere for sagsøgere at få adgang til dokumentation og dermed bevise ansvar i retssager og kræve erstatning.

Det andet element i forslaget handler om, at domstole får mulighed for at antage, at en fejl i en kunstig intelligens-løsning har forårsaget en skade, hvis visse betingelser er opfyldt. Det kaldes afkræftelig formodning i forslaget.

Alle kunstig intelligens-løsninger vil potentielt kunne være underlagt disse regler.

Forhandlingssituationen

Flere medlemslande er bekymrede for overlap mellem dette forslag og de eksisterende regler for erstatning og produktansvar. De mener også, at forslaget ikke harmoniserer med kunstig intelligens-forordningens risikobaserede tilgang.

Bekymringen skal ses i lyset af, at produktansvarsdirektivet er blevet udvidet til at omfatte software, og kunstig intelligens-forordningen har fået tilføjet transparenskrav for kunstig intelligens-modeller til almene formål, f.eks. modellen, der driver ChatGPT.

Disse lande mener derfor, at de problemer, som forslaget oprindeligt havde til hensigt at adressere, er håndteret i anden lovgivning, og at forslaget derfor er unødvendigt i sin nuværende udformning.

Regeringens holdning

Regeringen støtter hensigten om en fælles EU-ramme for bevisførelse i sager om ansvar ved skader forårsaget af kunstig intelligens.

Men jeg vil gerne minde om, at de andre lovgivninger ikke var færdigforhandlede, da dette forslag kom på bordet. Kunstig intelligens-forordningen, produktansvarsdirektivet og de generelle erstatningsretslige regler sikrer allerede et højt beskyttelsesniveau for både borgere og virksomheder. Derfor ser regeringen begrænset merværdi i forslaget i sin nuværende form.

De nye lovgivninger har desuden taget højde for flere af de problemstillinger som AI-ansvarsdirektivet skulle adressere. Og lad os tænke os lidt om her. Vi ønsker at se disse nye lovgivninger implementeret og se, hvad effekterne er, før vi tager stilling til, om der er brug for mere regulering.

Et andet element er den risikobaserede tilgang. Kunstig intelligens-forordningen bygger på en risikobaseret tilgang, hvor kunstig intelligens-løsninger reguleres afhængigt af risikoen. Større risici medfører større krav. Det er centralt for balancen mellem innovation og forbrugerbeskyttelse.

Forslaget her følger ikke denne risikobaserede tilgang og vil derfor kunne pålægge alle virksomheder særlige krav til bevisbyrde og dokumentation, uanset risikoen, når de anvender kunstig intelligens.

Regeringen mener derfor ikke, at forslaget er proportionalt, da det i sin nuværende udformning risikerer at pålægge unødige byrder på især små og mellemstore virksomheder uden at skabe væsentlig merværdi for forbrugerne.

Regeringen ønsker en mere målrettet regulering, som fokuserer på højrisiko-kunstig intelligens, og som ikke unødigt udgør en barriere for brug af kunstig intelligens.

Forhandlingsoplæg

FO Regeringen

- lægger stor vægt på, at forslagets afkræftelige formodninger indsnævres til højrisikoanvendelserne af kunstig intelligens under kunstig intelligens-forordningen.
- lægger stor vægt på, at forslaget følger kunstig intelligens-forordningens risikobaserede tilgang til fastsættelse af forpligtelser for udviklere og anvendere af kunstig intelligens.
- lægger stor vægt på, at forslaget minimerer overlap med de eksisterende nationale erstatningsretslige rammer, samt at myndigheder og virksomheder ikke pålægges unødige omkostninger i håndhævelsen og efterlevelsen af direktivets bestemmelser.
- lægger vægt på, at effekterne af forslaget står mål med de administrative og økonomiske konsekvenser forbundet hermed.
- lægger vægt på, at forslaget afspejler kunstig intelligens-forordningens anvendelsesområde, herunder medlemsstaternes enekompetence på området for national sikkerhed og forsvar.

- lægger vægt på, at forslaget minimerer overlap med rammerne i det reviderede produktansvarsdirektiv.

Alex Ahrendtsen (DF): I Dansk Folkeparti er vi ikke helt tilfredse med regeringens forhandlingsoplæg. Man kan stadig væk nå at skærpe det, inden dette møde er ovre, hvilket ministeren kan overveje. Vi kommer ikke til at støtte det, som det er nu.

Bekymrer det ikke ministeren, at der ikke er nok oplysninger om de økonomiske konsekvenser af forslaget?

Bekymrer det ikke ministeren, at det er uklart, hvordan reglerne vil påvirke udviklingen af kunstig intelligens i EU? Området er jo allerede reguleret, bl.a. af kunstig intelligens-forordningen og de generelle produktansvarsregler.

Mener ministeren ikke, at de nationale domstole kan håndtere reglerne uden diktat fra EU?

Ministeren nævner bekymringen for konsekvenserne for erhvervslivet. Det er godt, at regeringen har blik for det, men som i så mange andre sager gør man ikke rigtig noget ved det. Stor vægt er ikke nok. Man holder skåltaler om Draghirapporten, men når det kommer til konkrete forordninger og direktiver, tager man ikke opgøret med det enorme maskineri i EU, som placerer de mange byrder og afgifter på erhvervslivet.

Theresa Scavenius (UFG): Reguleringen af kunstig intelligens er virkelig spændende, for meget af reguleringen kommer, før problemerne opstår. Det kan vi tit ikke finde ud af, og så står man med en masse problemer, man skal rydde op i. Men det gør selvfølgelig også, at det hele er lidt mere uklart. Der er ikke så mange konkrete eksempler på f.eks., hvad der er højrisiko versus andre risici. Idéen er at skabe en ramme, der kan sikre os imod mange forskellige scenarier. Derfor undrer jeg mig over, at regeringen mener, at det kun skal handle om højrisiko-kunstig intelligens, for det er allerede adresseret i kunstig intelligens-forordningen. Som jeg forstår det, handler dette direktiv mere lavpraktisk om defekte produkter, hvilket skal sikre forbrugerbeskyttelse, frem for den store problemstilling med kunstig intelligens, og hvad det kan føre til. Derfor er højrisiko mindre relevant her, fordi det mere handler om, hvor nemt det f.eks. er at klage. Man skal nok se det mere på niveau med produktansvarsdirektivet. Argumentet for, at vi ikke kan regulere det hele i det samme direktiv, er, at her er ansvar og logikkerne anderledes, fordi der ikke nødvendigvis er et menneske indover.

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Til Alex Ahrendtsen: Jeg er også bekymret for de mulige økonomiske konsekvenser. Vi kender ikke de endelige konsekvenser, før vi ser det endelige forslag. Forslaget er fra 2022, og vi foreslår, at vi tager en frisk start, fordi så meget har ændret sig siden.

Angående stor eller afgørende vægt: Der er ikke et specifikt element, der er afgørende for os, men der er tre store vægte. Det handler dels om at sikre sammenhæng til kunstig intelligens-forordningen, dels om at minimere overlap i forhold til de eksisterende erstatningsretlige rammer, og dermed også at myndigheder og virksomheder ikke oplever unødige byrder. Såfremt det samlede forhandlingsresultat ikke er tilfredsstillende, vil regeringen stemme nej til forslaget på den baggrund. Kommer det dertil, vil jeg selvfølgelig orientere udvalget inden stemmeafgivelse.

Til Theresa Scavenius angående højrisiko-kunstig intelligens: Dokumentationskravene, der bliver lagt op til, svarer til, at alle kunstig intelligens-løsninger vil skulle leve op til kravene for højrisikoprodukter og -tjenester i kunstig intelligens-forordningen. Det mener jeg er uproportionalt i forhold til balancegangen mellem forbrugersikkerhed – som er vigtigt – og innovationsmuligheden i Europa. Vi står i en kritisk situation i forhold til mængden af regulering og muligheden for at innovere, og jeg mener, at balancen bliver for skæv, og at forbrugerne i øvrigt også er beskyttet af både produktansvarsdirektivet, de almindelige erstatningsretlige regler og kunstig intelligens-forordningen.

Søren Søndergaard (EL): Det er helt afgørende for Enhedslisten, om der er tale om totalharmonisering. Det vil nemlig betyde, at vi ikke – som vi tidligere har kunnet – kan reparere ved at indføre højere standarder. Er der tale om totalharmonisering, kan vi ikke støtte forslaget.

Direktivets formål er at sikre, at ofre for skader forårsaget af kunstig intelligens-baserede produkter og tjenester opnår samme beskyttelsesniveau som ofre for skader forårsaget af almindelige produkter. Jeg kan simpelt hen ikke forstå, man kan være imod det. Det er åbenlyst. Man får ikke erstatning, hvis man bliver ramt af en rød bil, men man får erstatning, hvis det er en grøn bil. Det forstår jeg ikke; det må være nøjagtig det samme.

Ministeren siger, at man er dækket af en række andre regler, og så er der for min skyld ingen alarm. Men man går alligevel i gang med at definere, hvad det skal dække. Man kommer frem til, at det kun skal dække højrisiko-kunstig intelligens. Hvad er logikken i det? Regeringen må blive enig med sig selv om, hvorvidt det er dækket af andre regler, og er det det, bør man skal stemme nej. Men hvis det ikke er dækket af andre regler, kan det ikke være et spørgsmål om, hvor høj risikoen er. Forbrugerrådet Tænk gør udmærket opmærksom på, at det må være et spørgsmål om forbrugerbeskyttelse.

Christian Friis Bach (V): Venstre bakker i sagens natur op om forhandlingsoplægget, men jeg kan sagtens følge iagttagelserne om Draghirapporten og regelforenkling, og så kommer der sådan et forslag. Det er en rodebutik, at man begynder at lave produktansvarsregler for enkelte produkter. Men jeg synes faktisk også, at ministeren var noget mere kritisk i sit indlæg, end det er afspejlet i regeringens forhandlingsoplæg.

Man kan undre sig over, at det bliver gjort gennem et direktiv, for så kan vi risikere 27 forskellige udmøntninger af det, og det giver slet ingen mening for virksomhederne. Det er et alvorligt emne. Det er alt fra selvkørende biler til ham knægten i Florida, som begik selvmord, fordi en figur sagde til ham, at han skulle komme op i Star Wars-universet. Det er rigtig alvorlige sager. Men jeg vil virkelig opfordre til, at ministeren fastholder den kritiske linje, hun lagde i Europaudvalget, og at man især kigger på, hvorvidt det står mål med de administrative økonomiske konsekvenser. Man lægger kun vægt på det, men ministeren kunne godt sige det med stor styrke under forhandlingerne.

Martin Lidegaard (RV): AI-området er komplekst. Det kalder på regulering. Men jeg er meget enig i bemærkningerne om, at det godt kan lyde lidt som en modsætning, at ministeren er meget kritisk over for den måske overflødige regulering i lyset af de to tidligere initiativer fra EU's side. Vi er indstillet på at give mandatet til ministeren, men vi kommer til at følge det meget tæt, og vi håber, at ministeren vil holde os tæt orienteret, også når det skal implementeres i dansk lovgivning. Vi holder alle sammen skåltaler om mindre regulering, og der er et potentiale i AI, som kan udnyttes i alt fra

grøn omstilling til bedre sundhed. Ministeren bevæger sig på en tynd line, men intentionen er rigtig, og så håber vi, at man vil leve op til tilliden.

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Til Martin Lidegaard: Vi vil sørge for at holde udvalget tæt orienteret, hver gang der er nyt i sagen.

Til Søren Søndergaard: Der er ikke tale om totalharmonisering.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DD): I Danmarksdemokraterne undrer vi os over forslaget i det hele taget, for justeringer i forhold til produktansvar burde kunne klares gennem produktansvarsdirektivet. Jeg hører også ministeren være meget kritisk over for forslaget, og det er jeg da tilfreds med, men jeg synes, det skulle afspejles noget mere tydeligt i forhandlingsoplægget. Det er jo det konkrete forhandlingsoplæg, regeringen beder om opbakning til. Vi kan ikke støtte forhandlingsoplægget, medmindre ministeren er klar til at skærpe det.

Theresa Scavenius (UFG): Diskussionen er, hvorvidt alt, der ikke er højrisiko, er dækket af anden lovgivning. Det står i direktivet, at det er det ikke. Problemet er netop, at AI-baserede produkter har en anden logik i sig, og derfor kan vi ikke bruge de logikker, der er i andre lovgivninger om produktansvar.

Det er ret vigtigt, at alle typer af AI-produkter er omfattet. Det kan være svært for en forbruger at finde ud af, hvem der er ansvarlig, og hvad der er årsagen til en skade, og derfor handler forslaget netop om dokumenter og nemmere adgang til registrering osv. Jeg synes, det virker til at være et godt forslag, og det er ærgerligt, at regeringen forsøger at indsnævre det, for det er ikke i forbrugernes interesse. Jeg kan ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alex Ahrendtsen (DF): Ministeren sagde, at hun vil stemme nej, hvis flere store vægte ikke bliver opfyldt. Normalt vil det betyde, at ministeren skal vende tilbage til udvalget med et revideret forhandlingsoplæg, eller at man i dag skærper forhandlingsoplægget med en afgørende vægt. Hvad er ministerens plan?

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Til Alex Ahrendtsen: Vi vil orientere udvalget, hvis vi måtte ende med at stemme imod. Så vidt jeg er orienteret, kan man godt ud fra en samlet betragtning ud fra tre store vægte vælge at stemme imod et forslag.

Theresa Scavenius læser op af et forslag fra 2022, og der er netop kommet reviderede regler siden da. Vi mener, at vi i langt højere grad er dækket ind, end vi var i 2022, da forslaget blev stillet.

Til Jens Henrik Thulesen Dahl: For nu beholder vi forhandlingsoplægget, som det er. Så må vi se, hvordan forhandlingerne forløber. Indtil da arbejdes der ud fra det forelagte forhandlingsoplæg, som vi håber, udvalget vil støtte. Jeg vil selvfølgelig sørge for at holde udvalget orienteret løbende.

Søren Søndergaard (EL): Tak for afklaringen af, at der ikke er tale om totalharmonisering. Så kan vi gå ind på banen, men så må vi også være mere konkrete. Hvad er ikke omfattet? For der må jo være noget, der ikke er omfattet, ellers giver det ikke nogen mening at sige, at det kun skal omfatte højrisiko-kunstig intelligens. Hvis alt er omfattet, burde man stemme nej til forslaget. Kan ministeren definere, hvad højrisiko er i modsætning til lavrisiko? Kan vi få konkrete eksempler?

Alex Ahrendtsen (DF): Normalt er det ikke muligt at stemme nej, medmindre man har en afgørende vægt fra udvalget, ellers må man komme tilbage for at få et revideret forhandlingsoplæg. Det er sådan, vi normalt gør i udvalget. Man kan ikke på baggrund af et forhandlingsoplæg med store vægte stemme imod. Det er trods alt udvalget, der giver mandatet, ikke regeringen. Ministeren må fortælle, hvilken vej man vil vælge. Vil ministeren forelægge et revideret forhandlingsoplæg for udvalget, eller vil man skærpe forhandlingsoplægget med en afgørende vægt? Det er ret væsentligt.

Theresa Scavenius (UFG): Vil ministeren skriftligt orientere om, hvordan den nye lovgivning dækker? For som Søren Søndergaard siger, er der jo slet ikke behov for dette forslag, hvis anden lovgivning dækker det fint. På en eller anden måde må der stadig væk være et hul.

Hvad angår spørgsmålet om højrisiko, nævnte Christian Friis Bach et eksempel med en figur, der sender en dreng op i et univers. Det er jo ikke i en sikkerhedspolitisk forstand højrisiko, som det handler om i kunstig intelligens-forordningen. Det er mere lavpraktisk, men det kan være ret personskadeligt, og derfor er alle sager i forhold til kunstig intelligens-produkter højrisiko. Det handler om et barn. Jeg synes, man skulle acceptere, at det ikke handler om højrisiko, men om forbrugerbeskyttelse af særlige produkttyper, som enten er dækket af produktansvarsdirektivet, eller også er det ikke. Og vi er vel enige om, at netop den dreng enten skal beskyttes eller skal kunne søge erstatning.

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Til Søren Søndergaard: Kunstig intelligensforordningen definerer højrisiko som f.eks. AI anvendt i kritisk infrastruktur, til sikkerhed, energi eller transport, til at vurdere adgang eller præstationer i uddannelsessystemet, til rekruttering eller medarbejdervurdering og til vurdering af kreditværdighed eller forsikringsvilkår.

Til Alex Ahrendtsen: Jeg anerkender, at jeg er ny her, men så vidt jeg ved, kan man godt foretage en helhedsvurdering på baggrund af tre store vægte. Jeg kan love, at vi vil holde jer opdateret på, hvad der sker i forhandlingerne, men vi kommer ikke til at ændre forhandlingsoplægget i dag.

Vil Theresa Scavenius gentage sit spørgsmål?

Søren Søndergaard (EL): Det er lige så relevant, hvad lavrisiko er. Er lavrisiko, når det bare er et barn, der dør?

Theresa Scavenius (UFG): Vil ministeren skriftligt orientere om, hvordan den nye lovgivning dækker? Ministeren siger, at det er dækket af anden lovgivning. Når det gælder produkter til mennesker, så er alt jo højrisiko, selv om det ikke er geopolitik og kritisk infrastruktur, og derfor er produktansvarslovgivningen noget helt andet, end når vi snakker geo- og sikkerhedspolitik.

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Til Søren Søndergaard: Lavrisiko dækker meget af det andet, som er omfattet af produktansvarsdirektivet og de almindelige erstatningsretlige regler, så der vil ikke være en situation, hvor man ikke vil kunne klage over AI-produkter. Det er i hvert fald vurderingen for nuværende.

NOT Til Theresa Scavenius: Jeg vil meget gerne give et skriftligt svar. AI-forordningen dækker ikke over geopolitik, men den dækker fysisk skade og grundlæggende rettigheder.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg er nødt til at få udvalgssekretariatets sagkundskab på banen med hensyn til forhandlingsoplæggets vægte, hvad de betyder, og hvad man kan. Det er ret usædvanligt, hvad ministeren er blevet rådet til. Normalt skal ministeren komme tilbage for at få et revideret forhandlingsoplæg. Det, vi laver her, er jo ikke for sjov. Alternativet er, at ministeren skærper forhandlingsoplægget efter rådgivning fra Dansk Folkeparti.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Sekretariatet er i gang med at undersøge det, så vi vender tilbage til det.

Søren Søndergaard (EL): Jeg vil give Alex Ahrendtsen ret. På et tidspunkt fik vi en lang række formuleringer ind i mandaterne om, at man lagde afgørende vægt på, at en passende andel af det, man ønskede, var opfyldt, og så havde man muligheden for at stemme imod. Det skal i hvert fald indføres, hvis det skal være sådan.

Jeg forstår det sådan på ministeren, at man kun vil omfatte højrisiko i dette forslag, fordi lavrisiko er dækket af anden lovgivning. Vi kan godt støtte forhandlingsoplægget, hvis ministeren vil sende den linje over som et skriftligt svar, for det er helt afgørende, at det er dækket af anden lovgivning.

NOT Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Til Søren Søndergaard: Det er rigtigt forstået, og vi vil meget gerne sende det skriftligt.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Der er stadig tvivl. Alternativet er, at ministeren må komme tilbage til udvalget, når der er en afklaring.

Nu bliver jeg hvisket i øret, at der ikke er et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFT) indtil videre har ytret sig imod det.

Alex Ahrendtsen (DF): Det spring forstod jeg ikke lige.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Det kan jeg godt forstå. Jeg får at vide, at vi er nødt til at give mandatet, fordi der ikke er et flertal imod, men hvis det viser sig, at Alex Ahrendtsen har ret, når det er blevet undersøgt nærmere, så må ministeren komme tilbage.

Jakob Willum Slot (udvalgssekretær): Det er kun relevant, hvis man regner med at stemme nej.

Alex Ahrendtsen (DF): Det handler ikke kun om mig, det handler om udvalget. Udvalget skal afgøre med sig selv, om det kan leve med den usikkerhed, at vi ikke følger den normale procedure. Jeg kan ikke leve med den usikkerhed. Det er usædvanligt. Vi har ikke gjort det tidligere, og det ville indføre en ny praksis. Så må konsekvensen jo være, at ministeren kommer tilbage med et revideret forhandlingsoplæg, medmindre ministeren reviderer forhandlingsoplægget på stående fod. Det andet forstår jeg helt ærligt ikke. Mine kolleger skal tage stilling til det.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Alex Ahrendtsen har ret, men der er ikke et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg.

Henrik Møller (S): Vi bliver nødt til at få det afklaret. Jeg har ingen problemer med indholdet af forhandlingsoplægget. Det usædvanlige er, at regeringen lægger op til, at man vil stemme imod for-

slaget, hvis ikke det går vores vej, men nogle vil have, at det skal være afgørende vægt. Dilemmaet er, at man med afgørende vægt holder sig ude af forhandlingerne, hvis vi på et tidligt tidspunkt bliver lusket bort.

Søren Søndergaard fortalte mig, at vi tidligere har sendt en minister afsted, som blev revset for at stemme nej, på baggrund af at det ikke nødvendigvis lå i mandatet. Hvis det er helt rigtigt, skal vi vel lige orienteres, hvis forudsætningerne for mandatet ikke længere holder eller man ikke har fået opfyldt de store vægte i forhandlingsoplægget.

Jeg bakker op om forhandlingsoplægget, men der mangler en afklaring af principperne omkring vægtene.

Theresa Scavenius (UFG): Jeg støtter det, Alex Ahrendtsen siger. Vi diskuterer to forskellige ting nu. Det kan godt være, der ikke er et flertal imod indholdet af forhandlingsoplægget, men så er der spørgsmålet om procedurerne. Udvalget skal spørges om, hvorvidt man kan acceptere denne nye praksis med lidt mudrede vilkår.

Hvis det ikke bliver afklaret i dag, kunne vi også få afklaret, hvorvidt direktivet er dækket af andre direktivet, så det også er afklaret, inden der bliver afgivet mandat.

Søren Søndergaard (EL): Jeg opfatter det sådan, at vi har fået afklaret det sidste, Theresa Scavenius siger. Jeg hørte ministeren klart sige, at alt, der ikke er højrisiko, er dækket af anden lovgivning, og jeg har bedt om at få det bekræftet skriftligt som grundlag for vores støtte af forhandlingsoplægget.

En ting er indholdet, noget andet er proceduren. Jeg synes, Alex Ahrendtsen er en smule for tidligt ude, og jeg forstår det godt, for ministeren lagde selv op til muligheden for at stemme nej. Men virkeligheden er jo, at der først er et problem, i det øjeblik ministeren stemmer nej uden at have konsulteret Europaudvalget. Dybest set kan vi give mandatet nu, og så kan ministeren stemme ja, og så er det i overensstemmelse med mandatet. Ministeren kan også opdage, at ministeren ønsker at stemme nej, og så kan ministeren komme tilbage til Europaudvalget og spørge, om der skal stemmes nej, og så stemmer vi om det. Ministeren kan også tage chancen og stemme nej uden at konsultere Europaudvalget, og så skal vi nok have nogle lange møder derefter. Men det er lidt præmaturligt at tage stilling til det nu. Vi kan lade ministeren tage af sted og selv bestemme, hvad hun vil.

Henrik Møller (S): Logikken bag Alex Ahrendtsens argument er, at hvis der ikke er en afgørende vægt, så er vi bundet til at sige ja til et mandat. Det giver jo ikke nogen mening. Det ligger ikke i beskrivelsen af vægtene, at man kun kan sige nej, hvis der er afgørende vægt. Men jeg er enig i, at man i hvert fald kommer tilbage til udvalget. Det andet er at give en blankocheck til, at man stemmer for uanset hvad.

Alex Ahrendtsen (DF): Jeg vil gerne undgå roderiet, og jeg vil gerne have, at ministeren og regeringen tager udvalget alvorligt. Det er ikke for sjov, vi giver mandat. Man skal respektere vægtene, og hvad de betyder. Jeg vil opfordre ministeren til at komme tilbage, hvis hun stemmer nej. Jeg håber, hun stemmer nej, så jeg behøver ikke, at ministeren kommer tilbage, hvis hun stemmer nej, men mine kolleger behøver det, for de forventer jo et ja. Så det er et hensyn til mine kolleger, og jeg er jo bare her for at hjælpe. Jeg håber, man er bedre forberedt næste gang, for det er altså noget rod.

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Jeg prøvede at være åben og transparent over for udvalget, i forhold til at hvis og såfremt vi ikke var tilfredse med forslaget, så var der stadig en mulighed for at stemme imod. Selvfølgelig vil jeg orientere udvalget inden en stemmeafgivelse imod, hvis det i det sjældne tilfælde skulle lande der.

Jeg vil kvittere og sige tusind tak for hjælpen til Alex Ahrendtsen, og jeg vil i øvrigt påpege, at jeg selvfølgelig i høj grad respekterer udvalget.

Formanden (Brigitte Klitskov Jerkel): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti og Theresa Scavenius (UFG) har ytret sig imod det.

Ministeren får mandatet, men hvis hun vælger ikke at stemme for, forventer vi, at hun kommer tilbage med et revideret forhandlingsoplæg, hvis hun ved det i tilstrækkelig god tid før stemmeafgivelsen.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 4065 (transport, telekommunikation og energi – telekommunikation) den 6. december 2024

Rådsmøde 4065 – Bilag 2 (samlenotat)

EUU alm. del (20241) – Bilag 118 (kommenteret dagsorden)

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Jeg forelægger alle punkter til orientering. Jeg forelægger punkt 1 på vegne af ministeren for samfundssikkerhed og beredskab.

Efter de formelle dagsordenspunkter vil der være en frokostdrøftelse, som vil omhandle, hvordan samarbejdet mellem EU og den internationale telekommunikationsunion (ITU) kan forbedres.

1. Rådskonklusioner om det fremtidige mandat for EU's agentur for cybersikkerhed
– *Vedtagelse*

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Rådskonklusionerne omhandler medlemslandenes prioriteter for, hvordan det fremtidige mandat for Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed (ENISA) skal se ud.

Rådskonklusionerne skal ses i lyset af den geopolitiske situation og den komplekse udvikling på cyberområdet – en udvikling, der giver anledning til at kigge på, hvordan man kan styrke EU's kapacitet på cybersikkerhedsområdet. Derfor hilser regeringen rådskonklusionerne velkommen.

Regeringen har haft en række prioriteter i forhandlingerne. Først og fremmest anerkender regeringen ENISA's rolle i at understøtte medlemslandene med implementering af cybersikkerhedslovgivning. Samtidig har ENISA en vigtig rolle i at understøtte det operationelle samarbejde mellem medlemslande og i at styrke medlemslandenes bevidsthed om trusler.

Noget, som vi er lykkedes med i forhandlingerne, er et fokus på, at erhvervslivet skal kunne drage nytte af de kommende regler for cybersikkerhed.

Det har endvidere været væsentligt for Danmark, at Kommissionen udnytter evalueringen af Cybersikkerhedsforordningen til at optimere økosystemet i EU på cyberområdet. Det indebærer et fokus på et mere effektivt samarbejde og en effektiv udnyttelse af ressourcer, f.eks. at man ikke opretter nye strukturer, der duplikerer allerede eksisterende indsatser. I den forbindelse bør hovedfokus for ENISA i den kommende tid være at understøtte medlemsstaternes implementering af ny lovgivning og operative samarbejde, hvor især implementeringen af NIS 2-direktivet er i fokus på nuværende tidspunkt.

Generelt kan regeringen være tilfreds med rådskonklusionerne.

Christian Friis Bach (V): Venstre gik faktisk til europaparlamentsvalg med forslag om, at vi skulle have en cyberbrigade. En brigade er omkring 6.000 mand, så vi er et stykke derfra. Det er måske ikke ministerens område, men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad regeringens politik er i forhold til at styrke ENISA – i forhold til økonomi og ressourcer. Hvor meget vægt lægger vi på, at det virkelig bliver et afgørende værn?

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Jeg må henvise til ministeren for samfundssikkerhed og beredskab.

2. Rådskonklusioner om fremtidens telekommunikation baseret på Kommissionens hvidbog "Hvordan håndteres Europas behov for digital infrastruktur?"

– Vedtagelse

KOM (2024) 0081

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Rådskonklusionerne er medlemslandenes holdning til Kommissionens hvidbog kaldet »Hvordan håndterer vi Europas behov for digital infrastruktur?«.

Holdningen i rådskonklusionerne er klar. Vi skal sikre, at Europas digitale infrastruktur lever op til fremtidens behov, og at Europas konkurrenceevne styrkes. I en verden med stigende geopolitiske spændinger skal vi styrke vores nationale sikkerhed og infrastruktur mod bl.a. cybersikkerheds- og sabotagetrusler. Derfor har rådskonklusionerne også fokus på bedre sikkerhed og robusthed i net-tene, samtidig med at de giver plads til innovation.

Jeg er glad for at kunne dele med udvalget, at vi fra dansk side har haft stor indflydelse på rådskonklusionerne. Vi har arbejdet for et klart fokus på forbrugernes interesser. Vi har fået inkluderet, at forbrugernes interesser skal være førsteprioritet i alle eventuelle tiltag, der påvirker dem. Derudover har vi arbejdet for et grønt perspektiv. Vi har bl.a. fået et grønt mål ind i teksten, som skal sikre et større fokus på grønne digitale løsninger.

Der er en bredere politisk diskussion lige nu i EU om konsolidering på teleområdet. Regeringen mener, at konkurrence er afgørende for investeringer og for gode priser og tjenester til forbrugerne. Vi har fra dansk side arbejdet for, at det i rådskonklusionerne afspejles, at det fortsat er vigtigt at fastholde en effektiv konkurrence. Det har vi fået indarbejdet gennemgående i teksten.

Vores budskaber er blevet godt modtaget, og jeg er grundlæggende tilfreds med resultatet.

Christian Friis Bach (V): Jeg har stor respekt for, at regeringen lægger vægt på forbrugerne og går ind for konkurrence. Det synes vi også er godt i Venstre. Men man kan godt diskutere, hvorvidt vi har et for ensidigt fokus på forbrugere i hele vores tilgang til den digitale infrastruktur. Der er jo andre spørgsmål, som vi ikke vægter. Det gælder f.eks. digital sikkerhed, spørgsmålet om strategisk konkurrenceevne, Draghirapporten, store, strategiske industrier over for, at vi i Europa har tusind små teleselskaber, som blomstrer, men som meget hurtigt bliver trampet ned af store teleselskaber ude i verden – eller er sårbare. Det vægter måske ikke nok i vores diskussioner af den digitale infrastruktur. I Kina og USA har de vist kun tre store teleselskaber. Hvor mange har vi i Europa? Jeg ved ikke, om vi kommer til at vægte lidt forkert. Anser vi det for at være IPCEI's, altså de strategiske industrier, som vi skal snakke om i fremtiden i forhold til Draghirapporten? Skal vi se det som strategisk infrastruktur, som vi skal konsolidere? Det synes jeg er en vigtig debat at have.

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Jeg forstår godt, hvor du kommer fra, men jeg er bekymret for, at konsolidering kommer til at føre til mindre konkurrence og færre investeringer, også specifikt i Danmark. Vores erfaring i Danmark er i hvert fald, at færre aktører på markedet giver højere priser, både for forbrugere og virksomheder. Og vi har jo generelt god erfaring med markedsbaseret udrulning. Vi er længst fremme, når det kommer til bredbånd og dækning generelt, når man sammenligner os med andre europæiske lande.

Jeg er opmærksom på, at Draghirapporten sætter en ret stor streg under konsolidering på telemarkedet, hvilket muligvis kan øge investeringerne. Jeg er dog ikke helt sikker på, at sammenhængen mellem konsolidering og investeringsniveauet nødvendigvis er en til en, og at det er givet, at konsolidering vil være til gavn for udrulning. Men vi skal selvfølgelig nok tage diskussionen i Bruxelles.

3. Politisk drøftelse af det digitale politikprogram

– *Politisk drøftelse*

KOM (2024) 0260

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Det digitale politikprogram er EU's fælles vision for den digitale omstilling. I sin essens består det af nogle mål for, hvor EU skal være med den digitale omstilling i 2030.

Bagtæppet for den politiske drøftelse er, at programmet skal evalueres i 2026. Derudover har Kommissionen for nylig udgivet en rapport, der gør status på målene. Evalueringen af programmet er en mulighed for at stoppe op og vurdere, hvad vi har opnået, og hvilken retning vi vil lægge frem mod 2030.

Rapportens konklusion er, at vi i EU ikke ser ud til at nå vores fælles målsætninger for 2030. Kommissionen finder i sin rapport, at Danmark har leveret et »meget stærkt bidrag« til at nå den samlede målsætning. Danmark går forrest, men kollektivt sakker vi bagud i EU. Det er et problem.

Der er akut behov for at forbedre EU's konkurrenceevne, især når det handler om anvendelse af nye digitale teknologier som f.eks. kunstig intelligens. Og så skal vi have et skarpt blik på, hvordan vi kan fjerne barrierer og lette byrder for virksomheder. Det skal vi især have som fokus, når vi i den kommende tid skal implementere den megen ny lovgivning på det digitale område. Det er noget af det, jeg vil fokusere på i den politiske drøftelse.

Et fokusområde, som ikke er en del af programmet i dag, er digitaliseringens negative aftryk på klimaet. Ligesom vi gør på alle mulige andre områder, skal vi selvfølgelig også tænke over vores udfordringer inden for digitalisering. Regeringen arbejder også for, at det bliver en del af det digitale politikprogram.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

a) Mandatbrev på det digitale område

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Ursula von der Leyen har givet mandatbrev til kommissæren på det digitale område, der forventes at blive finske Henna Virkkunen. Det er et vigtigt brev, fordi det udstikker, hvilke initiativer Kommissionen skal lave på det digitale område i den kommende tid. Vi kan bl.a. se ind i en strategi for at styrke anvendelsen af kunstig intelligens.

Der skal også laves et nyt initiativ, forventeligt ny lovgivning, der skal øge EU's kapaciteter inden for kunstig intelligens og cloud. Derudover kan vi forvente ny lovgivning, der skal sikre »fairness online«. Det er vigtig lovgivning, som regeringen håber vil adressere udfordringer med bl.a. afhængighedsskabende designs og profilering på digitale tjenester, og som potentielt også vil have fokus på børn og unge.

Endelig kommer der til at ske en del på teleområdet. Her kan vi forvente lovgivning, der skal fremme udrulning af højhastighedsbredbånd og investeringer i infrastruktur.

b) Høringssvar i forbindelse med DSA

Ministeren for digitalisering (Caroline Stage Olsen): Regeringen har sendt et høringssvar til Kommissionen, i forbindelse med at der skal laves retningslinjer for beskyttelse af børn under DSA (forordningen om digitale tjenester). Høringssvaret samt et baggrundsnotat blev delt med udvalget den 28. oktober 2024. I høringssvaret opfordrer regeringen Kommissionen til at udarbejde ambitiøse retningslinjer med et bredt anvendelsesområde. Vi ser også meget gerne et fokus på »børnervenlige standardindstillinger« og et krav om aldersverifikation på de sociale medier.

Jeg ser frem til at følge sagen videre og gøre de danske prioriteter gældende i Bruxelles.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 11.37.